

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Laboratorium słowa: jak skutecznie mówić i pisać
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	A Laboratory of words: how to speak and write effectively
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Ireneusz Piekarski, prof. KUL
---	---------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
warsztaty	30	I	3

Wymagania wstępne	Znajomość zasad poprawnej pisowni i interpunkcji. Podstawowa orientacja w problematyce stylistyki, kompozycji, genologii i retoryki. Wiedza na temat przemian konwencji kulturowych i stosowności.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Wykształcenie umiejętności prawidłowego i efektywnego formułowania wypowiedzi użytkowych, zarówno ustnych, jak i pisemnych.
2. Dostarczenie wiedzy o mechanizmach i strategiach skutecznego komunikowania się.
3. Dostarczenie wiedzy o genologicznym zróżnicowaniu współczesnej polszczyzny.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna, rozumie główne pojęcia z zakresu logiki, poetyki i retoryki oraz wyjaśnia ich zastosowanie wobec tekstów użytkowych, takich jak: recenzja, streszczenie, referat, sprawozdanie	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		

U_01	potrafi wykorzystywać w mowie i piśmie ugruntowaną wiedzę z zakresu skutecznego pisania i mówienia oraz wiedzę na temat topiki, argumentacji, perswazji i funkcjonalności środków językowych, takich jak: hiperbola, polisyndeton, antymetabola i in.	K_U04
U_02	potrafi tworzyć i wygłaszać oficjalne teksty mówione, potrafi wyartykułować swoją opinię i poprawnie oraz przekonująco argumentować na jej rzecz	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do dokonywania krytycznej oceny własnych wypowiedzi i ewaluacji wystąpień cudzych, pod kątem ich poprawności, skuteczności oraz estetyki	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Z dziejów retoryki i poetyki: historia, pojęcia, *casusy*.
 Problematyka argumentacji (w tym argumentacji erystycznej).
 Definicja tekstu i problematyka spójności wypowiedzi językowej.
 Niewerbalne nośniki informacji.
 Pisanie i redagowanie tekstów. Estetyka wypowiedzi i przyciąganie uwagi. Elementy kultury żywego słowa.
 Styl i stylizacja – rejestry stylistyczne wypowiedzi ustnych i pisemnych.
 Typy ukształtowań narracyjnych oraz rodzaje kompozycji a pragmatyka i semantyka wypowiedzi.
 Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna, poprawność leksykalna i frazeologiczna, poprawność stylistyczna – środki stylistyczne i ich funkcje w wypowiedzi.
 Teksty użytkowe w komunikacji społecznej (streszczenie, omówienie, sprawozdanie, recenzja, artykuł naukowy i in.).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	dyskusja, praca z tekstem	kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	ćwiczenia praktyczne, praca zespołowa	kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium
U_02	ćwiczenia praktyczne, praca zespołowa	kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	rozmowa sokratyczna	zaliczenie ustne/pisemne	protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Kryteria wiedzy: **na ocenę 2** – niedostateczne opanowanie materiału; **na ocenę 3** – zrozumienie przedstawianych na zajęciach zagadnień i pojęć w stopniu podstawowym; **na ocenę 4** – aktywne uczestnictwo w zajęciach, wskazujące na dobre opanowanie materiału;

na ocenę 5 – bardzo dobra znajomość omawianej problematyki oraz taka sama aktywność intelektualna.

Kryteria umiejętności: **na ocenę 2** – nieumiejętność wykorzystania w praktyce zdobywanej na zajęciach wiedzy; **na ocenę 3** – poprawne posługiwanie się zdobywaną wiedzą w stopniu podstawowym; **na ocenę 4** – swoboda w operowaniu wykładanymi treściami; **na ocenę 5** – bardzo dobra i twórcza umiejętność wykorzystania zdobywanej wiedzy.

Kryteria kompetencji społecznych: **na ocenę 2** – brak kompetencji w zakresie przekazywania zdobywanej wiedzy; **na ocenę 3** – umiejętność czerpania ze zdobywanej wiedzy w stopniu zadowalającym; **na ocenę 4** – umiejętność przekazania innym swoich umiejętności w stopniu zadowalającym; **na ocenę 5** – wykształcenie predyspozycji do bycia autorytetem wśród innych osób.

Uwaga: Dopuszcza się maksymalnie 2 nieobecności podczas kursu.

obecność – 20%

aktywność – 30%

sprawdziany pisemne – 50%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<i>Nowe formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce.</i> Red. K. Kłosińska. Warszawa 2014
M. Zaśko-Zielińska, A. Majewska-Tworek, T. Piekot, <i>Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych.</i> Warszawa 2008
K. Szymanek, <i>Sztuka argumentacji. Nowy słownik terminologiczny.</i> Warszawa 2021
M. Bańko, <i>Polszczyzna na co dzień.</i> Warszawa 2020
<i>Ćwiczenia z retoryki.</i> Red. M. Barłowska, A. Budzyńska-Daca, P. Wilczek. Warszawa 2008
A. Załazińska, M. Rusinek, <i>Retoryka podręczna.</i> Kraków 2005
Literatura uzupełniająca
<i>Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji.</i> Red. E. Polański. Wyd. 4. Warszawa 2021
M. Bańko, <i>Słownik dobrego stylu, czyli słowa, które się lubią.</i> Warszawa 2009
H. Lausberg, <i>Retoryka literacka. Podstawy wiedzy o literaturze.</i> Bydgoszcz 2002
P. H. Lewiński, <i>Neosofistyka: argumentacja retoryczna w komunikacji potocznej</i>
Gerald Graff, Cathy Birkenstein, Russel Durst, <i>They Say / I Say: The Moves That Matter in Academic Writing (with Readings).</i> 4 th edition. New York 2018

R. Bullock, M. D. Goggin, F. Weinberg, *The Norton Field Guide to Writing with Readings and Handbook*. 5th edition. New York 2019

N. R. Comley D. Hamilton, C. H. Klaus, R. Scholes, N. I. Sommers, J. D. Tougaw, *Fields of reading: motives for writing*. 10th edition. Boston 2013

D. Everett, *Język – narzędzie kultury*. Tłum. Z. Wąchocka, P. Paszkowski. Kraków 2018

K. Kłosińska, M. Rusinek, *Dobra zmiana, czyli jak się rządzi światem za pomocą słów*. Kraków 2019

D. Korwin-Piotrowska, *Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów*. Kraków 2011